

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVII.

Nr. 94.

Braşov, Vineri, 29 Aprilie (11 Mai)

1894.

Procesul Memorandului.

(Raportul special al „Gaz. Trans.”)

CLUŞIU, 9 Maiu n. 1894.

Sedinţa II, dela 8 Maiu n. a. m.

(Urmare).

Dr. Ioan Raţiu: născut în Turda, 66 de ani, are familie, avocat în Sibiu. La întrebarea, de ce a mai fost pedepsit şi de ce vârstă sunt membrii familiei, nu răspunde.

Apărătorul Dr. Francu: constată, că preşedintele nu are dreptul să pună cele 2 întrebări în procedură nu sunt vedute.

D-l G. Popu de Băscu: La întrebările preşedintelui, că unde e născut nu răspunde, ci cere să fie interogată româneşte. După ce însă la repetitele stăruinţe preşedintele îi respinge cererea, răspunde, că e născut în Băscu, 58 ani, gr. cat. Căsătorit, are o fetiţă şi are avere. La întrebarea, dacă a fost pedepsit, nu răspunde.

Dr. Vasile Lucaciu: Nu primesc talmaciu. *Dacă-i vorbă se apără patria, merg în persoană, nu prin talmaciu, dacă e să plătesc darea o plătesc din pungă mea, nu prin talmac.* Diregătorii sunt pentru noi şi nu noi pentru diregători, de aceea cer, ca diregătorii să se priceapă direct şi nu prin talmaciu.

Interpretele talmăcesc.

Lucaciu: constată, că traducerea e falsă.

Preşedintele: spune prin interpret, ca e în interesul acusatului să vorbescă unguresc, seu să primescă talmaciu.

Dr. Lucaciu: Forţei mă supun, der dreptul naţiunii mele este mai scump, decât interesul meu, decât viaţa mea. Avem lege sancţionată de Majestatea Sa, întreb pe d-l preşedinte, vră să aplice legea, seu vră să facă presiune morală asupra mea?

Preşedintele spune, că de mai multe ori s'a declarat în această cestiune şi rogă a i-se răspunde la întrebările, ce pune.

Dr. Lucaciu: cere permisiune să se înţeleagă în această cauză cu apărătorul său.

Preşedintele: îi denegă:

Lucaciu: dacă e vorba de presiune, trebuie să cedez. Răspunde apoi la întrebări spunându, că e născut în Apa, de 42 ani, gr. cat., paroch în Şişeşti, are 4 copii. La întrebările cele două nu răspunde.

Dum. Comşa: mai întâi spune, că pe Comşa Demeter nu-l cunoşce, numele lui e Dumitru Comşa.

Preşedintele: corege greşela acesta.

D. Comşa: După ce se declară solidar cu observările făcute de colegii săi de mai înainte, răspunde la întrebările puse: Născut în Sibiu, 48 ani, gr. or., căsătorit, are 4 copii, profesor la seminar. La întrebarea, dacă a mai fost pedepsit, nu dă nici un răspuns.

Dr. Aurel Mureşianu: ca apărător face excepţiune în contra punerii întrebărilor superflue: Că mai fost'a pedepsit şi de ce vârstă sunt copiii.

Preşedintele: cere motivare. **Mureşianu:** motivează cu praxa şi cu procedura penală de pressă. Interpretele traduce foarte rău.

Mureşianu: cere să se constate, că e imposibil a pertracta cu talmaciu. Nu înţelege scopul punerii acelor întrebări minuţioase, cari nici nu sunt prescise prin §-l 54 alu procedurii penale. De aceea insinuă casă de nulitate.

Interpretele traduce erăşi rău şi defectuos.

Mureşianu: cere să se constate erăşi, că nu s'a interpretat nimic, din ceea ce a spus densusul.

Preşedintele: întreabă, dacă scie apărătorul unguresc, de ce vede, că îşi face însuşi observările privitoare la talmăcire.

Dr. Mureşianu: Vă întreb d-le preşedinte, suntem noi aici, ca să coregem mereu traducerea rea a d-lui talmaciu, seu suntem cetăţeni, cari avem aci datorinţa de a apăra drepturile noastre?

Interpretele traduce cuvântul mereu cu lassan.

Dr. Mureşianu: aduce acestă casă concretă dreptă dovadă despre necapabilitatea talmaciuului.

Brediceanu: dovedeşte asemenea cu exemple concrete din decursul dezbaterii, că interpretele nu spune ceea ce ar trebui. Asemenea d-lui Coroianu citează unele exemple şi cere să se constate la protocol, că talmaciuul nu scia talmăci.

Septimiu Albini: înainte de a răspunde la întrebări, cere să se noteze la protocol declaraţiunea importantă a interpretului, că „*trăducă ce pot, şi cum pot*“, apoi răspunde, că s'a născut în Springu de 33 ani, căsătorit gr. cat. şi fără avere. La întrebarea, dacă a mai fost pedepsit, denegă răspunsul.

Dr. D. P. Barciannu: se alătură şi el la declaraţiile de mai înainte ale acuşătorilor şi apărătorilor. Născut în Reşinari, gr. or. părinte a 5 copii, profesor, are puţină avere. La întrebarea, de ce vârstă îi sunt copiii şi fost'a pedepsit, nu răspunde.

Preşedintele: strigă: *Kristea Miklos.*

Părintele Nicolae Cristea se ridică şi cere să fie numit pe numele său Nicolae, ér nu Miklos.

Preşedintele: se corege.

Nicolae Cristea: constată greutatea poziţiei interpretului; nu-l învinovăţesce însă pe el, ci sistemul, care vră, ca justiţia să se administreze prin interpret. Acusatul cunoşce mai multe limbi şi scie din experienţă, cătu de greu este a traduce la momentu bine şi fidel într-o limbă într'alta, chiar şi atunci, când omul cunoşce ambele limbi. Se alătură la cererile colegilor săi şi apoi răspunde la întrebările puse, afară de cele 2: dacă a fost pedepsit şi de ce vârstă îi sunt copiii. E născut în Ona Sibiiului de 59 ani, are familie, e asesor consistorial, are şi avere.

După acestea şedinţa a II se încheie, anunţându-se şedinţa a III pe 3 ore după amăzi.

Sedinţa III, dela 8 Maiu n. d. a.

Preşedintele: declară şedinţa de nou de deschisă la 3½ ore după prânđu, observându, că dintre acuşaşi, lipsesc Septimiu Albini şi Dr. Lucaciu, şi rogă pe procuror să facă propunere în cauza acesta.

Procurorul: Onorat tribunal, Ilustre d-le preşedinte! Nefind de faţă cei doi acuşaşi, rog să fie citaţi.

Dr. Stefanu Popu: Ilustre d-le preşedinte! Mi iau voiă a vă adresa următoarele: Ilustritatea Văstră, la rugarea colegilor mei şi a acuşătorilor, de a face toţi paşii receruti pentru siguranţa lor personală, aşi binevoit a declara, că nu cade în sfera d-văstră de activitate a dispune despre lucrul acesta, decât între pereţii edificiului acestuia. Faţă de această enunţaţiune a Ilustrităţii Văstre, în calitate de apărător alui Septimiu Albini, care nu s'a înfăţişat la pertractare, imi iau voiă a declara, că el numai atunci se va înfăţişa, când se va convinge, că siguranţa lui va fi garantată. El lucru trist, când trebuie să vă spun, că enunţaţiunea Ilustrităţii Văstre a fost rău interpretată. *Plebea aţitată a atacat în drumul cătră casă atăt pe clientul meu, cât şi pe noi.* Aceaşi plebe, pe care nu voiesc să o numesc cu adevăratu-i nume, ne-a împedat chiar în libertatea noastră personală, ne-a atacat, ne-a injurat şi ameninţat; ba am fost chiar şi *imbolţit cu baioneta de conducătorii poliţiei.* E evident dec, că clientul meu nu pte apere la pertractare fără a fi insultat. Binevoit deci a lua necesabile dispoziţii şi încă nu numai prin vorbe, ci şi prin fapte, ca clientului meu să i-se dea posibilitatea de a se pute prezenta, garantându-i siguranţa personală. Înaintez aci un document, din care se vede bruşcheţa, cu care a fost insultat.

Procurorul: Onorat tribunal, Ilustre d-le preşedinte! La ceea propuse de d-l apărător imi iau voiă a observa, că acuşătorii le stă în drept a se folosi înaintea forurilor competente de remediile legii. Cele petrecute însă nu sunt de aşa natură, încât din pricina lor să nu se potă prezenta acuşaşi la tribunal. Şi de vreme ce nu sunt bolnavi, după cum a declarat chiar d-l apărător, propun a se cita, şi în casă contrară a dispune escortarea lor.

Dr. St. Popu: Fiindcă eu m'am prezentat aci numai ca apărătorul lui Albini şi despre Lucaciu nu se scie nimica, mă rog a suspende şedinţa până la venirea lui, fără a mai lua vre-o dispoziţie.

Tribunalul se retrage pentru a aduce hotărere. La 4 ore deschindu-se şedinţa, notarul dă cetire la următoarea decisiune:

Tribunalul a hotărît în cauza citării D lui Vasiliu Lucaciu şi Albini, ca ei să fie aduşi îndată prin citaţiune. La casă când nu se vor prezenta, să fie escortaţi din motivul, că nu şi-au justificat absenţa, ér ceea spuse de apărător nu sunt îndestulătoare.

Preşedintele: Din cauza punerii pe tapet a cestiunii acesteia observ, că şi mie mi-a venit la cunoştinţă oficiosă, că apărătorii ar fi fost restrânşi în libertatea lor personală şi am şi trimis recercare cătră Căpitanatul oraşenesc, ca să se îngrijescă de siguranţa lor personală, ca să nu mai obvină atari casuri.

Dr. Stefanovici: Onorat tribunal! Mi iau voiă a declara, că în întregă cauza acesta s'a strecurat o greşelă, de cece eu ca apărătorul Drului Lucaciu n'am fost de faţă, atunci când s'a pus cestiunea din întrebare pe tapet şi mai târziu venindu-mi la cunoştinţă cele întâmplate m'am dus grabnic la clientul meu, ca să mă conving de adevărul acestora. Constată cele întâmplate şi pe baza constatării acesteia fac următoarea rugare: insultându-se acuşaşi şi apărătorii lor atăt cu vorba, cât şi cu fapta, e de lipsă să li-se garanteze libertatea lor. Ilustritatea Văstră aşi declarat, că nu intră în sfera d-văstră de activitate să observaţi ceea ce se petrec în sala şedinţei. Şi aici este greşelă. Fiindcă acuşaşi nu s'au prezentat din propria lor voiă, ci pe baza citaţiunii date de tribunal, tocmai de aceea cade în sfera de activitate a acestui tribunal, ca prin organele sale administrative să se îngrijescă de libertatea personală a acuşătorilor şi a apărătorilor lor. Fiindcă s'a mai întâmplat odată, că acuşaşi şi apărătorii să fie insultaţi atăt cu vorba, cât şi cu fapta, ceea ce pot dovedi cu d-nii Ciuta, Chercheşu şi alţii (intrerupere din partea preşedintelui), fac următoarea rugare: pentru clientul meu din momentu de faţă să se pună la dispoziţie din partea Onoratului tribunal pază. (Predă un document, prin care se constată violenţele exerciate asupra lui Lucaciu).

Preşedintele: Am intervenit la autoritatea administrativă, ca în cercul său de activitate să facă totu posibilul şi să se îngrijescă în totu chipul de a se garanta libertatea individuală. Cum se va executa acest lucru, privesce aici autoritatea respectivă.

Se continuă interogatoriul:

Patriciu Barbu: D-le preşedinte! Fiindcă ni-s'a refusat ascultarea noastră nemijlocită şi s'a introdus sistemul de a fi interogaţi prin interpret, mă alătur şi eu la ceea şise de ceilalţi colegi ai mei şi primesc întră toate vederile lor.

Dr. Gavriila: constată, că tribunalul n'are drept în virtutea

„Gazeta” iese în săptămână.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şase luni 8 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile poştale din întră şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov

la administraţiune, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etajul I.: pe un an 10 fl., pe şase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. s'u 15 bani. Atăt abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Ş-lui 56 din procedură, se întrebe pe acusat, că de câţi ani îi, sunt copiii şi decă a mai fost pedepsit sau nu.

Preşedintele: Coroján Gyula.

Coroianu: Ceru se constata, d-le preşedinte, că în matricula boţezărilor sunt înscris sub numele de Iuliu şi ţin la numele acesta, fiind-că sunt Român şi născut din moşi-strămoşi totu Român. De 20 ani esericitu profesiunea de avocat şi în acestu lungu timp, v rog să mă credeţi d-le preşedinte, am învăţat să iubesc şi să respectez legile patriei; şi chiar pentru prestigiulu justiţiei, pe care o privesc ca o garanţă a desvoltării statului, V rog să-mi admiteţi cererea şi să fiu ascultat nemijlocit de tribunal.

Dr. Augustin Bunea: D-le preşedinte, Onoratu tribunal regesc! Am onore a declara, că şi eu mă alătur la protestulu, ce se face atatu din partea clientului meu, cătu şi a celorlalţi domni apărători, cu privire la aceea, ca apărarea să se facă în limba maternă a acusatilor; căci în chipulu acesta nu ne putem exprima cugetarea noastră aşa de clar, cum am dor. Aibă d-lu talmaciu ori câtă bunăvoinţă şi ori câtă silită şi-ar da, necunoscându-ne limba, nu va pute interpreta nici odată cuvintele cu adevăratulu lor sens. De asemenea mă alătur şi eu la protestulu făcut de colegii mei apărători cu privire la întrebarea, decă au mai fost acusatii pedepsiti sau nu. Şi acesta cu atatu mai vartos, cu câtu în § 54 din procedura criminală nu se face nici o pomenire de întrebarea acesta.

Preşedintele: îl intrerupe şi trece la interogarea D-rului Mihali.

Dr. Teodor Mihali: D-le preşedinte şi onoratu tribunal! Respingându-se cererea d-lui Dr. Raţiu, ca interogatoriulu să se facă în limba română, eu nu voiu mai reveni asupra ei, deoarece sunt convins, că întocmai voiu fi şi eu respins; să-mi permiteţi însă, d-le preşedinte, să mă asociez şi să acceptu motivele aduse din partea consoţilor mei acusat şi şi apărători, adăugându, că atunci, când ne-am adresat la tribunal, ca să ne permită a ne apăra în limba română, care este limba noastră maternă, n'am făcut-o cu intenţă, ca să pierdem vremea, ci fiind-că procesulu acesta nu este numai al nostru, ci al întregulu popor român, a trebuit, ca noi să cerem, ca apărarea să ni se permită a-o face în limba maternă. De-aşemenea am cerut să fim ascultaţi direct de tribunal, pentru-că sciu din experienţă, cătu de rău se face interpretarea cuvintelor prin talmaciu. Aşa, de pildă, cuvântulu *pismaşu* a fost tradus de talmaciu cu expresiunea: *cişmaşu*. Vedeţi prin urmare, că principia, pentru care cerem să fim ascultaţi direct în limba noastră, este traducerea atatu de falsă făcută de d-lu interpret; apărarea noastră nu va avea nici unu efect. Şi decă noi, comitetulu partidulu naţional, noi, cari cunoscem legea, nu putem beneficia de ea, ce se va întâmpla cu poporul, care nu cunoşte acestu lege?

După acestea d-lu Mihali răspunde la întrebările îndatinate.

Dr. Gavrilă Triponu: În ce priveste meritulu cesiunii, ţin a V declara, că mă alătur la cele duse, adecă la protestulu făcut de d-lu Dr. Mihali.

Interpretulu, traducându cele duse, D-lu Dr. Triponu îşi da naţionalulu. Născut în Iclodulu mare, de 34 ani, insurat, de profesiune avocat, cu puţină avere. La întrebarea, că fost-a pedepsit? răspunde, că deşi nu ar fi dator să dea în

privinţa acésta tribunalului desluşiri, o face, că n'a fost.

Apărătorulu Dr. Branisce: se alătură la cererea de nulitate a colegilor săi avocaţi şi apărători. Roga însă tot odată pe d-lu preşedinte, ca în interesulu deliberărilor acestor cereri de nulitate să se introducă în procesele verbale stenografice atatu traducerile din limba maghiară ale răspunsurilor acusatilor, cătu şi traducerile românesce ale întrebărilor puse de D-lu preşedinte.

Interpretulu: traduce în limba maghiară. Notarul dă citire cererei făcute.

Dr. Branisce: D-le preşedinte! Eu deşi sciu perfectu ungresce, după modul cum se traduce de către d-lu talmaciu nu pot pricepe aproape nimic, căci d-lu interpret, pe lângă aceea, că talmăcesce rău cuvintele acusatilor, nu traduce corect nici cuvintele D-vostre, fiind prin acésta acusatulu în poziţia neplăcută, de a nu şti în mod clar la ce are să răspundă. Acestea le spun eu, fiind în deplină cunoştinţă de cauză, deoarece sunt profesor diplomat atatu în limba maghiară, cătu şi în cea română, şi ca atare trebuie să protestez, când ved, că d-lu talmaciu greşeste în amândou aceste limbi.

Tribunalulu se retrage pentru a aduce hotărare în privinţa cererei d-lui Branisce.

Redeschidându-se şedinţa la 5¹/₂ ore, notarul cetesce decisiunea tribunalului, în sensulu căreia cererea d-lui Branisce se respinge.

Interpretulu talmăcesce.

Dr. Branisce: D-le preşedinte şi onoratu tribunal! Din cele a dite până acum dela d-lu talmaciu cred, că V'aţi făcutu o idee exactă de modul, cum scie d-sa traduce; fiindcă interpretarea se face atatu de defectuos, ceru şi insistu, ca să se trecă în procesele verbale atatu traducerile românesce, cătu şi răspunsurile d-lor acusat din limba română în cea maghiară. Acésta o facu, ca aceste protocoale să pot servi şi d-lor apărători, cari vor veni după mine, ca exemplu, şi respectuos în sinu casu de nulitate.

Interpretulu traduce.

Preşedintele: enunţându, că conformu şi voinţei exprimate de d-nii apărători, de juraţi şi procuror, şedinţele de aci înainte vor avea loc numai înainte de ameză dela 8—2 ore şi rugându pe acusat să se prezinte de aci înainte punctu la 8 ore, spre a nu fi silitu a-i aduce prin escortă, la orele 6 după ameză închide şedinţa.

Şedinţa IV, dela 9 Maiu.

Preşedintele deschide şedinţa la 8¹/₂, şi anunţă, că Tribunalulu vădându, că stenografulu e prea încercat, cu munca, s'a îngrijit de unu alu doilea stenografu. Acestui i se şi dă jurământulu şi-i ocupă locul.

Dr. Stefanovici: spune, că clientulu său, Dr. Lucaci, a fost atacat nu numai în libertatea sa personală, ci s'au făcutu atacuri şi în contra vieţii lui, despre ce aduce dovezi, cari cere să fiă alăturate la acte.

Preşedintele: îl îndrumă să le predea autorităţii respective şi declară, că în privinţa acésta nu mai are nimic de spus.

Apărătorulu; anunţă casu de nulitate.

Aurelu Suciu: declară, că înainte de a da răspuns la întrebări, se alătură la protestele şi declaraţiunile făcute de consoţii săi. S'a născut în Ketegyháza, de 40 ani, gr. ort., căsătorit, avocat în Arad, n'are avere. La întrebarea decă a

fostu pedepsit, nu e dator a răspunde.

I. Roşu: ca avocat şi apărător se alătură la declaraţiunile consoţilor săi.

Mih. Velic: înainte de a răspunde întrebărilor declară, ca privitor la dreptulu de limbă se alătură la motivele şi protestele ridicate de consoţii acusat. S'a născut în Sepreuş, de 48 ani, gr. ort., căsătorit, avocat în Chişineu. La întrebarea, decă a mai fost pedepsit, nu răspunde.

Dr. Petrovici: ridică protestu contra ultimei întrebări, care poate influinţa verdictulu juraţilor, şi care nu se ţine de competenţa Tribunalului.

Rubinu Patiu: înainte de toate constată că toate reclamaţiunile făcute până acum au rămas fără efect. Din parte-i se alătură la protestele şi declaraţiunile făcute de consoţii săi acusat. Născut în Câmpeni, de 42 ani, gr. ort., căsătorit, are 3 copii, avocat în Alba-Iulia. are puţină avere. Nu răspunde la întrebarea, decă a fostu pedepsit.

Apăr. Fajnor: marcheză în scurtu, că ascultarea acusatilor nu s'a făcutu nemijlocit, ci numai prin talmaciu; din cauza acésta se alătură la protestele consoţilor săi. Spune mai departe, că prin procederea acésta arbitrară, nu s'a vătămă numai norma prescriasă de legea penală, privitor la interogatoriu, ci şi legea de naţionalitate, care dispune, că *Ministrulu de justiţie să aplice în ţinuturile locuite de Nemaghiari astfelu de funcţionari, cari cunosc şi posedă perfectu limba ţinutului respectiv.* avându ei să comunice directu cu părţile. După ce însă în casulu de faţă D-lu Preşedinte a călcatu acésta dispoziţiune a legii, şi mai ales fiind-că, spre mângăierea noastră fiă spus, D-lu Preşedinte pricepe limba română, instituţia talmaciuului devine ilusoria şi în casulu de faţă de prisos.

Preşedintele: declară, că nu admite mai departe discuţiune asupra talmaciuului.

(Va urma.)

Combi naţiuni ungresce.

Situaţiunea guvernului şi politica bisericească. Nu scim încă, ce se va fi petrecutu astăzi în camera magnaţilor. Dintre oratorii insinuaţi la cuvântu, cei mai mulţi şi-au ținut deja vorbirile lor, aşa ca pe er, ori celu mult pe astăzi se aştepta să urmeze votarea proiectului.

Foile opoziţionale conchid, că proiectulu nu va fi votat. Folia clericală „Magyar Allam” jubilează deja învingere opoziţiei asupra guvernului în cesiunea acésta. „Hazank” dice, că opoziţia în camera magnaţilor dispune de o majoritate de 29 voturi; alte foi érási dicu, că majoritatea nu este încă asigurată nici pentru o parte şi că învingerea uneia sau alteia dintre partide are să atarne, probabil, numai dela hotărare preşedintelui.

După usulu constituţionalu, decă majoritatea s'ar pronunţa contra proiectului, atunci acesta se va lua dela ordinea zilei şi se va preda din nou camerei deputaţilor „pentru ulterioară afacere”. În ce va consta însă acésta „ulterioară afacere”, de pinde dela apreiarea coronei.

Se crede în general, că decă proiectulu va căde, guvernulu Wekerle are să se retragă. Foile vienese sunt de acord întru a considera situaţiunea cabinetului Wekerle ca foarte sdruncinată.

Cătu va dura procesulu Memorandum? — Foile ungresce sunt de părere, că procesulu Memorandumului are să ducă foarte mult. Imprejurarea acésta o atribuie ele „slăbiciunii” şi „lipsei de energie” a preşedintelui de tribunal Szentkereszt şi a procurorului Vita Sándor, a căroro pro-

cedere faţă cu acusatii români şi cu apărătorii lor o critică foarte aspru.

„Magyar Hirlap” dice: „Acum se vede lămurit, că acusatii nu au altu scop, decât ca să amâne şi să trăgăneze pertractarea. Şi, decă preşedintele va continua de-a fi totu atatu de neputincios, ca până acum, decă el nu va şti să se pună în praxă voinţa sa, acusatii îşi vor şi ajunge acestu scop.”

„Budapesti Hirlap” dice cu privire la şedinţa I: „O ne mai pomenită comedia s'a petrecutu în sala de pertractare, care este a se datori numai slăbiciunii preşedintelui dr. Szentkereszt. Două-şapte şi şapte de acusatii şi apărători fanatici au dat de-odată năvală asupra tribunalului cu obstruction, cu escepţionări şi vătămări. Şi în faţa acestora preşedintele şi procurorulu suprem Vita, cari de doi ani de zile s'au preparat pentru acestu proces, au rămas atatu de neputinciosi, ca şi când numai acum ar fi ajuns la cunoştinţa afaceri. Preşedintele, aşa se vede, este incapabil de-a nimici planulu acusatilor.”

Camarilla şi „Valahii.” „Egyetértés” în numărulu său mai nou publică un vementu articol de fond sub titulu „Camarilla.” Dice, că Camarilla din nou s'a resculat asupra Maghiarilor; din nou cei din Viena au mobilizat armata celor ce luptă în contra nisuintelor maghiare. „Ar trebui să fim orbi şi surzi, ca să nu înţelegem însămnătatea evenimentelor. Din nou este în pericolu statulu maghiar, din nou este în pericolu constituţia maghiară. La asta am ajuns după 27 de ani. De geaba a fost totu maritimă, toate jertfele naţiunii maghiare. Şi-au bătut jocu de încrederea noastră, au profitat de buna noastră credinţă şi etă acum ei se folosesc de prima ocaziune binevenită pentru de-a aplica în contra noastră armele reacţiunii.” Ca dovadă se provocă toia kossuthistă la lupta înscenată în camera magnaţilor contra căsătoriei civile, pe care o atribuie celor din Viena; totu lor le atribuie şi mişcarea „Valahilor”, dicându, că cei din Viena s'au aliat cu „Valahii”, cari sunt duşmani declaraţi ai ideii de stat maghiar.

Ce va aduce ziua de mâne? Sub acestu titlu scrie „Magyar Hirlap”: „Spiritele în Cluşiu sunt foarte iritate; orănenii nu vorbesc alta, decât despre cele ce au să se întâmple în viitorulu cel mai apropiat şi despre urmările procesului Memorandumului. Cluşienii sunt foarte amărâţi asupra Valahilor şi peste totu este lăţită în oraşu părerea, că unu conflictu sângeros între Valachi şi Maghiari este aproape inevitabil. Ziua întregă piéta este înţesată de publici, care cu îngrijire se întrebă: ce va aduce ziua de mâne?”

Brutalităţile Ungurilor Cluşeni.

(Telegramu part. a „Gaz. Trans.”.)

CLUŞIU, 10 Maiu. Unu ţeran român diu jurulu Cluşiului, venindu la tîrgu, cu desagi în spate, a fost tras într-o curte şi bătutu de Maghiari până la sânge. I au spartu capulu şi l'au jăfuitu.

În sera de 7 Maiu, preoţii George Urdea, Iovianu Mureşianu şi Ioanu Andreiu, eşindu dela „Hotel Central”, au fost bătuti de studenţi cu ouă clocite, aşa cătu au trebuit să se depună vestmintele preoţesce şi să se îmbrace civilu.

Pretutindena preoţii sunt insultaţi cu cuvinte murdare şi agrăvi per „Kocsis”, „Kutya” etc.

Erî dimineaţa preotulu Augustin Cosma din Feurdulu de Câmpia, sosindu aici, a fost luat dela gară cu escortă şi dus la poliţia. Pentru-ce?

Pe stradă, ţerani sunt în continuu alungaţi de poliţişti căldreţi, loviţi cu sabia în cap şi ocăriţi.

Cu strigătele lor, poliştii atrag mulţimea şi apoi érási ei vreu să-o împrăştie.

Din satele din jur se spun grozăvenii despre faptele gendarmilor și ale solgăbirilor; 200 de Moși au fost reținuți într'un sat vecin. Nicăci ași n'au putut pătrunde în Clușu. De-altcum omeni sosesc în continuu.

Telegrame au sosit până acum 68 și peste 300 de aderențe provădute cu câte 50—500 de iscalitură.

Agiția și la calm. Români din România au cerut intervenția consulatelor din Pesta și Viena.

Din Camera magnaților.

Ședința din 8 Mai.

Membrii camerei magnaților, cari se adunară alaltă-eri pentru de a continua luptele pro și contra reformelor, bisericesc înainte de începerea ședinței își arătau unul altuia nise cărți de corespondențe datate din Viena, în cari se cuprindeau amenințări, că se vor arunca bombe în cameră, decât magnații nu vor vota cu clerul. Glumă de glumă, der ași, în timpul dinamitei și a bombelor, pôte că incidentul acesta i-a pus pe „domnii cei mari” pe gânduri...

La deschiderea ședinței, prelații greco-orientali erau toți de față, ér episcopatul catolic în mare parte. Celă dintâiu vorbitor, patriarhul Branković, enumără ascultată fiind cu mare atențiune, gravaminele, ce le suferă biserica greco-orientală prin proiectele bisericesc-politice, cari desconsideră cu totul principiul libertății religioase. Celă mai ponderos gravamină al biserice sale stă însă într'aceea, că ea nicădată nu se pôte supune încheierii căsătoriei preoților, concesă între anumite împrejurări, înaintea unui oficiu al stărei civile. Biserica națională sârbescă s'ar rupe prin această lege în două părți, deoarece pe teritoriul ungar s'ar introduce căsătoria civilă, care n'ar avé valoare în Croația-Slavonia, așa că s'ar distruge autonomia și ar avé de urmare: o schismă.

Din sinul clerului catolic se audiră puternice strigăte de „să trăescă”.

Apoi urmă primul vorbitor pro, contele Béla Széchenyi. El salută pe ministrul-președinte Wekerle, pentru-că merge pe cărarea „progresului liberal”. Făcú o reprivere asupra luptei dintre stat și biserică în Europa vestică, mai ales în Franța. Aminti „bigotia” și „netoleranța” bisericice din Spania, dicendú, că cu dogme nu se mai pôte stăpâni. Pe câtú timp biserică va rămâne la chiamarea sa curată sufletescă, va lăși darú binefacător și va afla respect; decât însă va încerca de a zădărnici progresul, atunci se va dovedi, că a sosit momentul de a reforma constituția bisericescă, și de a-o reduce la stărea dinainte, când n'a existatú nică avere bisericescă și când biserica nu și-a căutatú imperiu aci pe pământ.

Urmă F. M. L. Máriásy, care combatú proiectul, dicendú, că nu pôte primi o reformă radicală, care denegă religiozitatea și catolicismul și care este nedreptă și netolerantă. Nu se pôte primi un proiectú atât de însemnatú înainte de-a întreba mai întâiu „națiunea”.

Generalului clericalú îi răspunse F. M. L. Hollán, salutândú proiectul ca un postulatú al statului de drept, al „unității naționale”, al libertății religioase și al egalității de drept. Proiectul e chiidmatú de-a crea o consolidare națională și de statú. Reforma nu se pôte încunjura și acum séu mai târziu trebuie sé se realizeze, în mânia tuturor combaterilor.

După acesta luă cuvântul contele Aurel Dessewffy, combatendú căsătoria civilă din motivele religiozității periclitare. Negă, că s'ar promova nisuițele de unitate prin o astfel de reformă, care instrăinéz și mai multú pe naționalități de Maghiari.

După acesta vorbiră: Sigismund Beöthy pentru, și contele Anton Széchen contra proiectelor, dér numai în prezența unui publicú puțin, deoarece cei mai mulți dintre magnații la timpul acesta mâncău în bufet.

Urmă apoi contele Stefan Keglević, care se pronunță pentru căsătoria civilă obligatöre din motivele suveranității statului și ale egalității de drept. Vorbindú în modú drasticú despre poziția femeii în timpurile mai de multú și în cele recente, se încercă a argumenta, că căsătoria creștină, precum și religiozitatea, nu sunt alterate de locú prin căsătoria civilă obligatöre. Pentru ce sé se vateama dogma, decât logodiții se însucinză înaintea oficiului civil? Este nebasată și temerea, că s'ar imulți divorțurile. Astăzi pôte sé respingă camera magnaților reforma, în săptămâna cea mai apropiată însă va fi silită sé-o primescă, căci e o reformă, care ori ce se va face, totuși ésă la lumina zilei.

Urmă primul vorbitor protestantú contra, contele Zay, care declară între strigătele de aprobare ale clericalilor, că elú mai puțin se teme de naționalități, ce cântă melodii religiose, decât de socialismul roșu, spre care tindú aceste reforme. Tactica guvernului de-a se alia cu stânga extremă pentru esoperarea programului bisericesc politicú, este identicú cu o corupțiune a basei din 1867. Guvernul de acum și-a trăitú traiulú, trebuie schimbatú.

După acesta vorbiră pe scurtú Alois Daruváry pro și Nicolau Mihailovic contra căsătoriei civile, după cari ședința se închise.

Pressa ungară și procesul Memorandului.

„Budapesti Hirlap”:

În demonstrațiile valahe n'a fostú nimic dramaticú imasantú și mărețú. Pentru demonstrații politice se pôte folosi numai unú poporú coptú politicesc, și demonstrații numai atunci are valoare, decât demonstrații sunt cuprinși de idea și cugetul acela, și decât demonstréz de bună voie. Decă corifeii i-ar fi spusú poporului valachú: „Veniți la gări sé vedeți pe Lucaș, Rașu, Cosma Partenie, Patia etc., atunci poporul nică nu s'ar mișcați. Însă agitatorii i-au spusú: „Veniți sé vedeți pe domni aceia mari din România, cari v' vorú ușura greutățile!” „Veniți sé vedeți pe regele României!” S'a arătatú prin această, că poporul lorú nu e însufletitú de ideale politice, că nu urmăresc unú scopú consciu politicú; s'a doveditú, că înaintea lui, Lucaciú chiar așa este unú omú de tóte zilele, ca și, pôte, Mikado, și că în fine procesulú memorandumului nu-lú intereseză, nu-și bate capulú cu elú și prin urmare nică nu ia asupra-și solidaritate pentru cele cuprinse în acela (!)

„Erdelyi Hiradó”:

Nu-și are păreche în istoria înșelătorilorú reclamatú fanfaronú, cu care au neunitú Valahii opiniunea publică. Au lășitú faima, că tótă Europa privesce spre ei, se intereseză de cauza lorú, — ér astăzi străinii suntú necăjiți, că s'au lăsatú înșelați de ei (de „Valachi”).

Aceștia nu-sú eroi. Poporul acesta, care se tărăe pe stradele Clușului, nu e în stare sé creșcă eroi. Acești omeni nu suntú martiri, pentru-că suntú conduși de egoismú; nu-i conduce inima, ci buzurnarile.

„Egyetértés”:

Acum nu mai începe îndoielă, că turma această destrăbălătú numai pentru plată a venitú la Clușu; mulți au mărturisitú, că capătă 30—50 crucerí, alții 1 fl. pe zi pe timpulú câtú vorú petrece în oraș. Ba suntú și de aceia, cari au mărturisitú, că au cerutú pe zi 50 cr., conducătorii însă s'au téguitú cu ei până ce s'au învoitú cu 20 cr.

Valahii proști, beți de „palincă”, în consciința disordinei lorú steteau și umblau fricoși pe strade, cei cu rocuri însă umblau în modú provocătorú.

„Magyarország”:

Valahii nu pretindú drepturi cetățenesc, ci naționale. Totú altú decelea cuvântú alú lorú este: „trecutulú milenarú

alú națiunei române”. Seiu însă fôrte bine, că națiunea română — séu mai bine o rassă cu limbă română, care ar fi fostú constituită prin întocmirú într'o națiune — aci în patriă nică-odată n'a existatú. Dér pentru aceea ei o dicú, o întărescú, o publică și facú sé o credă și fiil și ficele lorú.

Lorú nu le trebuie fișpanú bunú, ci fișpanú valahú; nu cerú primarú dreptú, ci primarú valahú, nu funcționari punctuali și de omeniă, ci funcționari valahi. Nu se uită, ca poporul lorú sé capete bani ef-tini, ci bani valahi. Totú ce e maghiarú este pentru ei obiectulú celei mai mari ure.

Cestiunea această nu se pôte deslega cu articoli, vorbiri, deslușiri binevoitöre etc. Nu, noué ne trebuie o țără unitară și așa cestiunea trebuie deslegată, cum se deslegă de regulă cestiunile de putere.

Valahii sé rașimă pe voința lorú și pe ura lorú agitată, ce o simtú față cu noi apoi pe România și — Viena. Și noi ne rașimăm pe noi înși-ne, pe armata maghiară, ce stă pe hârtia, și asemenea pe — Viena.

Jidano-maghiarul „Pester Lloyd”:

Acei omeni, cari au grăbitú a fi de față în totú loculú, unde numai au pututú culege câte-o rază de antipatie față de Maghiari, acei omeni, cari au pescuitú chiar și în noroiulú antisemitilorú, cari nebăgândú în sémă înalta trădare totú mereu cerú amesteculú străinilorú în cestiuni curatú ungurescú și ținú cu cei de dincolo de granițe legături, ce suntú îndreptate contra existenței Austro-Ungariei; aceiași omeni, cari își cerșescú prin orașele României meetinguri, ér în bisericile României rugăciuni de rēsbunare — s'au dusú și la Clușu cu bilete gratisú, cu întreținere în cinste. Decă acușaiți vorú fi achitați, atunci nu-sú eroi politici; decât vorú fi osendiți, atunci nu-sú martiri politici, ci simpli călcători de lege.

Fiasculú guvernului.

Stiri telegrafice.

BUDAPESTA, 10 Mai. Camera magnaților a respinsú cu 139 contra 118 voturi, așadéră cu o majoritate de 21 voturi, proiectulú de lege pentru căsătoria civilă.

CLUȘIU, 10 Mai. Proiectulú căsătoriei civile a fostú respinsú ași în camera magnaților cu majoritate de 21 voturi.

CRONICA POLITICĂ

(29) Aprilé.

În ședința camerei italiene din 4 l. c., pe când decurgeau desbaterile asupra etatului ministerului de esterne, deodată rēsună vocea sonoră a deputatului Imbriani, care declară, că face responsabilă pe Austria pentru apăsările, ce le suferú Românii din Ardélú. E marcantú, că foile din Ungaria nu amintescú nică cu unú cuvântú acestú incidentú de mare însemnatate pentru noi.

Diarulú Cehilorú bētrâni „Politik” serie în N-rulú séu din 8 l. c. următoarele: Astăzi s'au începutú în camera magnaților ungară desbaterile asupra proiectelorú căsătoriei civile ale guvernului. Se pôte aștepta cu siguranță respingerea lorú.

Opoziția catolică calculéză la o majoritate de 33 voturi, crede adecă, că vorú vota 151 contra și 118 pentru, după ce 72 suntú absenți. Foile liberale maghiare încă nu dau lupta perdută și asemenea calculéză la o majoritate mică, după care se batú cu mijlocele cele mai cutezate. Este interesantă la ocasiunea această, de-a reamintea votari, ce s'a făcutú în camera magnaților ungară în 12 Ianuarie 1884, asupra „proiectului de lege privitorú la căsătoriile dintre creștini și israeliți” id est asupra „căsătoriei mixte”. Atunci au votatú 191 pro, și 200 contra proiectului. Dintre magnații, cari au votatú „pro”, mai aparținú astăzi

numai 67 camerei magnațilorú, între ei printulú Frideric de Saxa-Coburg-Gotha, contele Ioanú Pálffy și contele Erwin Schönborn. — Câtú de mare este interesulú pentru votisarea, ce are sé se facă, apare evidentú din împrejurarea, că damele aristocrației catolice din Ungaria au edatú unú apelú, în care credințioși suntú provocați, de a ridica rugăciuni pentru reușita bună a pertractărilorú, adecă pentru respingerea proiectelorú. Toți episcopii și-au amēnatú călătorile pentru împlinirea sacramentului confirmațiunei; numai ca sé pótă lua parte la pertractările din camera magnaților.

Diarulú „Przegłond”, i-se anunță din Brzezany, că în jumătatea doua a lunei Iunie va merge acolo archiducele Albrecht, cu 40 de generali și oficieri din statulú majorú pentru scopuri militare.

Din Sofia se anunță că ministrulú președinte bulgarú Stanbulow a adresatú Sultanului o depeșă, în care îi comunică, că întręga Bulgaria și-a esprimatú în meetinguri multămita sa față cu Sultanulú și s'a rugatú de guvernú, ca sé comunice Sultanului simțemintele aceste. Ca răspunsú la telegrama această a adresatú în numele Sultanului primú-secretarului același Surey-Pașa, o depeșă ministrului-președinte Stanbulow, în care ȳice, că manifestările noué de fidelitate au multumitú în modú deosebitú pe Sultanulú. Bulgarii sé credă totúdeună în dispozițiunile binevoitöre ale lui față cu ei și între tóte împrejurările sé privescá tronulú séu împărătescú, ca pe singurulú lorú locú de asilú.

In cestiune personală.

În interesulú adevărului grăbimú a da locú următoarei:

Declarațiuni.

Onorabilú Redacțiune a „Gazetei”! În numărulú de Mercurú altú diarulú „Românulú” din Bucuresci se publică unú articolú intitulatú „Dela Români subjugatú”, în care se cuprinde și următorulú pasagiu privitorú la persóna mea:

„La Brașovú unú comisarú de poliția, unú nenorocitú renegatú românú, anume Maximilianú, a vrutú sé impedece până și la gară plecarea spre Clușu a patru sute de Români”.

Deorece eu în ziua plecării Românilorú brașoveni la Clușu nică nu eramú în Brașovú, urméză de sine, că tóte cele ȳise aci cu privire la persóna mea suntú nise neadevăruri grosolane și simple calumnii, pe care le respingú cu indignatiune.

Brașovú, 10 Mai n. 1894.

Cu stimă

Laurențiu Maximilianú.

ȳinemú a constata și din a noastră parte, că în ce privesce persóna stimabilului nostru concetățenú, L. Maximilianú, confracții noștri dela „Românulú” a fostú duși în mare rētăcire, deoarece nică unú cuvântú din cele ȳise cu privire la d-sa nu este adevăratú. Nu ne îndoimú, că confracții noștri aflândú despre această, vorú grăbi a face rectificarea de lipsă.

SCIRILE ȳILEI.

— 28 Aprilie.

Onomastica reginei Elisabeta. ȳia de 24 Aprilie c., augusta aniversare onomastică a M. S. Reginei României, Elisabeta, fiindú salutată de țără întręga print'unú mare numărú de felicitări din cele mai bine simțite, MM. LL. Regele și Regina au însărcinatú pe d-lú ministru-președinte alú consiliului sé esprime multumirile cele mai vii înaltului clerú, d-lorú senatori și d-lorú deputați, autorităților civile și militare, comerciului, tutororú persónelorú particulare și în specialú dōmnelorú, cari, prin nenumerate telegrame și adrese, ca și prin înscriere la palatú, s'au grăbitú sé manifeste simțemintele d-lorú de o deosebită iubire și devotamentú cătră tronú și dinastia.

Secțiunea din Anvers a Ligei, după cum ni-se scrie, și-a constituit dizele aceste biroul pentru anul 1894-5 în următorul mod: Președinte *I. Pricu*; vicepreședinte: *L. Romanu*; secretar: *I. Demetrianu*; vice-secretar: *C. Popescu*, ér casier: *A. Chichomban*.

Nenorocirea dela debarcaderul Brăilei. Etă după diarul brăilean „Apărărea”, numele adevărat al victimelor catastrofei dela debarcaderul din Brăila: 1) D-na Elisabeta Rafailu Rosanu, în vârstă de 50 ani. 2) Maria Gheorghe Nechita, fiica unui birjaru din Brăila, în etate de 14 ani. 3) Surica Weisman, mirésă, în vârstă de 17 ani. 4) Debora Rosenberg, de 12 ani. 5) Mița T. Covalski, de 17 ani. 6) Gheorghe Brusaliu, de 4 ani. Pe lângă aceste victime scose fără vieță mai sunt reclamați Liza Șapira, — alu cărei cadavru a fost de asemenea scos din Dunăre — și Maria Pavelu Feighel și alți vr'o doi. Despre cei necunoscuți nu se scie încă numărul.

Bombă anarchistă la Roma. O bombă a făcută esplosiă alaltă-sără la intrarea palatului Odescalchi. Trei persoane au fost puțin rănite. Printre răniți este portarul. Pagubele materiale sunt nule. Poliția și mai multe persoane au sosit la fața locului. Prințul Odelsalschi dealt cum nu șade în acest palat.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 9 Maiu. În camera deputaților, înainte de ordinea zilei, deputatul *Sreter* se provocă la „demonstrațiunile Românilor din Clușiu”. Elu dise: Pe timpul, când episcopatul, și împreună cu el, se luptă în contra reformelor liberale și astfel de elemente, despre carșcim, că se află sub influința unei puteri neimpăcate, *Românii demonștră la Clușiu în contra ideii de stat maghiar*, ai cărei representați și amici din camera magnaților agită în contra reformelor liberale. Ceea ce se întâmplă în Clușiu nu s'ar tolera în nici un alt stat. Masele poporului romănu ațitate de vorbirile fulminante ale preoțimei, bate la porțile tribunalului, pentru ca să terorizeze pe judecători.

Așa lucrui, dice vorbitorul nu se mai întâmplă în nici o altă țără liberă; decă la noi se permit astfel de lucrui, acesta se face de aceea, fiindcă noi suntem conșcii de dreptate și putere; vrem să documentăm lumii, că nu există nici o țără, unde se se respecte atât de mult libertatea individuală și libertatea presei, ca la noi; vom să dovedim, că afirmarea Românilor, că sunt asupriți, este o minciună revoltătoare.

Vorbitorul amintesc apoi de biroul de presă înființat de Romăni în Clușiu, despre care dice, că răspăndesc minciuni și calumnii prin presa străină.

Deputatul *Lukács Gyula* vorbesce în asemenea sens. Cestiunea romăna, dice el, nu se mai pôte rezolva prin concesiuni, ci prin energiă, deoarece Romăni graviteză în afară. Elu întrebă, că ore ministrul-președinte va tolera existența acestui birou?

Ministrul *Wekerle* declară, că s'a îngrijit de miliția și de informația presei streine.

Paris, 8 Maiu. „L'Independance Belge” publică unu studiu asupra procesului Memorandului. Combate ilegalitatea procesului, care pôte turbura pacea monarhiei habsburgice și a Europei.

Cu procesul se ocupă mai tôte diarele franceze. „New-York Herald” încheiă primul său articolu dicend, că simpatia Europei și a lumii întregi este cu Romăni, tiranități în modu atât de nemilos de Maghiari.

Paris, 8 Maiu. Salele de depeși ale diarelor mari din Paris, și „L'Independance Belge” din Brusselsa au afișat portretele șefilor partidului național român.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Mai 1894.

Renta ung. de aur 4%	119.35
Renta de corone ungu. 4%	95.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	127.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.50

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

„MESERIAȘULU ROMANU”.

Asociațiune de credit și de depuneri în Brașov, va ținea

Adunarea generală

în 20 Mai a. c. în localul propriu la 10 ore a. m.

Domni membrii sunt invitați a lua parte în numărul câtu se pôte de mare, de-ore-ce la ordinea zilei se află și liquidarea asociațiunii.

Ordinea zilei este următoarea:

- 1) Raportul direcțiunii despre gestiunea anului 1893.
- 2) Bilanțul și contul profit și perdere pro 1893.
- 3) Raportul Comitetului de supraveghere și darea absoluturului.
- 4) Liquidarea asociațiunii.
- 5) Propuneri eventuale.

Președintele asociațiunii **Petru Nemeșu**, m. p.

„MESERIAȘULU ROMANU”

Asociațiune de credit și depuneri.

ACTIV.

Contul Bilanțului pro 31 Decemvre 1893.

PASSIV.

	fl.	cr.		fl.	cr.
Mobilierul	300	—	Reescompte	2070	—
Debitori	97	75	Fond de rezervă	507	79
Credite (imprumut pe polițe)	19246	72	Dare de interese pro 1893	10	10
Imprumut pe obligațiuni	6197	38	Interese transitorii	226	—
Cassa în număr	184	31	Depuneri	4197	08
	26026	16	Capital (Cuote plătite)	13051	39
			Creditori	5584	71
			Sald. Profit curat	379	09
				26026	16

Brașov, 31 Decemvre 1893.

G. M. Zănescu m. p. cassar.

G. Navrea jun. m. p. directoru esec.

Direcțiunea:

Vasile L. Popovici m. p.

I. Aron m. p.

P. Nemeșu m. p. v.-președinte.

Revidat și aflat în bună regulă.

Brașov, 12/24 Aprilie 1894.

Comitetul de supraveghere:

Ip. Ilasievici m. p.

G. Chelariu m. p.

Vasile Voina m. p.

Arseniu Vlaicu m. p.

SPESE.

Contul Profit și Perdere pro 31 Decemvre 1893.

VENITE.

	fl.	cr.		fl.	cr.
Salare pro 1893	740	—	Sald din 1892	—	62
Amortisarea Mobilierului	30	—	Tacse de înscriere	16	30
Darea de interese pro 1893	28	72	Provisiune	98	12
Darea de venit	225	31	Interese de Escompt	2008	85
Chirie	60	—	Inventar	38	82
Interese la Depuneri	287	30			
Interese la Contu Curentu	232	—			
Spese generale	76	64			
Spese de proces	102	86			
Sald, Profit curat	379	09			
	2161	92			

Brașov, 31 Decemvre 1893.

G. M. Zănescu m. p. cassar.

G. Navrea jun. directoru esec.

Direcțiunea

Vasile L. Popovici m. p.

I. Aron m. p.

P. Nemeșu m. p. v. președinte.

Revidat și aflat în bună regulă.

Brașov, 12/24 Aprilie 1894.

Comitetul de supraveghere:

Ip. Ilasievici m. p.

G. Chelariu m. p.

Vasile Voina m. p.

Arseniu Vlaicu m. p.